

PST405 VÝZKUM V PSYCHOTERAPII A PORADENSTVÍ

Katedra psychologie
Fakulta sociálních studií MU
2016

Aktualizováno: 14. 9. 2016

Základní informace

Základní charakteristika a cíle předmětu:

Určeno pro:

studenty navazujícího magisterského oboru Psychoterapeutická studia
studenty navazujícího magisterského oboru Psychologie (profilace Psychoterapie a klinická psychologie)

Kreditová zátěž:

6 kreditů (ECTS)

Forma ukončení:

zkouška

Garance:

Mgr. Tomáš Řiháček, Ph.D.

Vyučující:

Mgr. Michal Čevelíček

Mgr. Petr Doležal

Mgr. Tomáš Řiháček, Ph.D.

Mgr. Hana Tomicová

Mgr. Lucia Ukropová

Cíle předmětu

Po absolvování tohoto předmětu by studenti měli být schopni

- orientovat se v různých typech výzkumů v psychoterapii, výzkumných designech a nástrojích
- vyhledat, zpracovat a kriticky posoudit empirické poznatky v oblasti psychoterapie
- shrnout a interpretovat základní empirické poznatky o psychoterapii
- propojovat výzkum s praxí, směřovat k výzkumem poučené psychoterapeutické praxi

Obsahové a časové rozvržení

Předmět bude vyučován v 90-minutových blocích každý týden. Pro účely zaznamenávání prezence bude vždy druhá část bloku považována za seminář.

Datum	Téma
-------	------

19.9.	Historie a společenský kontext zkoumání psychoterapie. Základní rozdělení výzkumu v psychoterapii. Zkoumání účinku: RCT, naturalistické výzkumné plány, problém kontrolní skupiny.
26.9.	Ukázky konkrétních studií účinku psychoterapie.
3.10.	Zkoumání účinku: kumulativní analýza, výsledky dosavadních studií, Dodo bird effect, efekt „dávky“, deteriorační efekt. Společné účinné faktory a jejich vztah k technikám.
10.10.	Měření terapeutické změny: nástroje, koncept statisticky spolehlivé a klinicky významné změny, monitorovací systémy, feedback-informed therapy.
17.10.	Zkoumání terapeutického procesu: výzkumy typu „process-outcome“, task analysis, zkoumání procesu. Výzkum typu „aptitude-treatment interaction“ (ATI).
24.10.	Nápomocné a brzdící události v terapeutickém procesu. (Tomicová, Ukropová)
31.10.	Nástroje intenzivního zkoumání terapeutického procesu. (Čevelíček)
7.11.	Případové studie: různé typy případových studií, výzkum N=1. (Řiháček, Doležal)
14.11.	Kvalitativní výzkum v psychoterapii: přístupy v kvalitativním výzkumu, příklady studií.
21.11.	Zkoumání vývoje psychoterapeutů a psychoterapeutických výcviků. Volba teoretické orientace. Zkoumání velmi zkušených terapeutů. Therapist effect.
28.11.	Psychoterapeutické metody v praxi: Výsledky průzkumu mezi českými psychoterapeuty
5.12.	Výzkum v praxi: možnosti využití výzkumu v praxi, akční a kolaborativní výzkum, practice research networks, příklady.

Požadavky na ukončení

Předmět je ukončen **zkouškou**, která má podobu písemného testu. Otázky vycházejí z povinné literatury, případně z prezentací zveřejněných v ISu. Podmínkou pro připuštění ke zkoušce je splnění následujících podmínek:

- prezenze (je povolena absence max. 2 bloky)
- prezentace v rámci některého ze seminářů

Zadání prezentace:

Ve skupince (velikost skupinek bude stanovena v závislosti na počtu studentů) připravte prezentaci jedné publikované výzkumné studie, kterou považujete za užitečnou či inspirativní pro terapeutickou praxi. Obsah prezentace: stručně představte výzkumnou otázku a design studie, zaměřte se na přínosnost poznatků, zamyslete se ale také nad metodologickými omezeními. Forma: PowerPoint (ev. PDF). Předpokládá se délka prezentace 5 min + cca 10 min diskuze. Prezentaci i zdrojový článek je nutno vložit do odevzdávacího ISu. Je nutno čerpat z primárního zdroje. Prezentace musí obsahovat úplný odkaz na zdrojovou publikaci.

Hodnocení

Počet bodů v testu	známka
20-19	A
18-17	B
16-15	C
14-13	D
12-11	E
10 a méně	F

Literatura ke studiu

Povinná literatura:

Cooper, M. (2008). *Essential Research Findings in Counselling and Psychotherapy: The Facts are Friendly*. Los Angeles: Sage.

Timulák, L. (2005). *Současný výzkum psychoterapie*. Praha: Triton.

Celková zátěž

Četba 251 stran (česky) + 174 stran (anglicky), tvorba prezentace.